

Voimassaolevat säännöt

Voimassaolon alku: 21.02.2024 11:02:15

1 § Nimi ja kotipaikka sekä kielet

Yhdistyksen nimi on Diabetesliitto ry, ruotsiksi Diabetesförbundet i Finland rf ja englanniksi Finnish Diabetes Association.

Yhdistyksen kotipaikka on Tampere ja sen toiminta-alueena on koko maa.

Yhdistystä kutsutaan näissä säännöissä liitoksi.

Liitto on sekä suomen- että ruotsinkielinen.

2 § Liiton tarkoitus

Liiton tarkoituksena on toimia valtakunnallisesti ja alueellisesti diabeteksen voittamiseksi sekä diabeetikoiden hyvän hoidon kehittämiseksi ja takaamiseksi.

Liitto tukee diabeetikoita ja vaikuttaa yhteiskunnassa tavoitteenaan diabeetikoiden ja heidän läheistensä elämänlaadun turvaaminen.

Liitto toimii diabeteksen ehkäisemiseksi ja kansanterveyden edistämiseksi.

3 § Toimintamuodot

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto voi:

- edistää diabeetikoiden järjestäytymistä sekä tukee ja seuraa diabetesyhdistysten toimintaa;
- vaikuttaa diabeetikoiden hoidon ja sosiaaliturvan kehittämiseksi ja parantamiseksi;
- tuottaa ja kehittää yhdistys-, koulutus- ja neuvontapalveluja;
- tuottaa ja kehittää diabeetikoille ja heidän läheisilleen sosiaali- ja terveyspalveluja sekä kuntoutuspalveluja;
- toimii diabeteksen ehkäisyä, hoitoa ja tutkimusta edistävien yhteisöjen ja säätiöiden yhteistyöelimenä,
- edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä terveitä elintapoja;
- toimii diabeetikoiden liikuntaa edistävänä yhteisönä ja tukee diabeetikoiden mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä fyysisen toimintakyvyn säilyttämistä ja kehittämistä sekä edistää terveystuotantoa;
- harjoittaa viestintä- ja julkaisutoimintaa;
- harjoittaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa;
- edistää diabetestutkimusta;
- on yhteistoiminnassa kansanterveyden edistämiseksi toimivien yhteisöjen ja säätiöiden sekä viranomaisten ja valtion-, alue- ja kuntahallinnon kanssa; ja
- osallistuu alansa kansainväliseen yhteistyöhön.

4 § Jäsenmaksut ja varainhankinta

Toimintansa rahoittamiseksi liitto voi kerätä jäsenmaksuja ja kannatusjäsenmaksuja. Jäsenmaksu voidaan määrätä erisuuruisena liittokokouksen päättämän määrittelyn

mukaisesti jäsenten henkilöjäsenmäärän perusteella. Jäsenmaksu voidaan määrätä erisuuruisena myös varsinaisina jäseninä oleville diabetesyhdistyksille, ammatillisille yhdistyksille ja muille yhdistyksille. Liittokokous vahvistaa laskutusperusteet ja perusteet, joilla hallitus voi joko kokonaan tai osittain vapauttaa jäsenen jäsenmaksuvelvollisuudesta heikosta maksukyvystä tai muusta taloudellisesta syystä johtuen taikka mikäli jäsen ylläpitää omaa jäsenluetteloaan tai perii itse henkilöjäsentensä jäsenmaksut.

Kannatusjäsenmaksu voidaan määrätä erisuuruisena yhteisöille, säätiöille ja ihmisille.

Kunniapuheenjohtajille ja kunniajäsenille ei määrätä jäsenmaksua.

Liitto voi harjoittaa kustannustoimintaa ja julkaisumyyntiä, diabeteksen hoitoon liittyvien tarvikkeiden ja välineiden kauppaa sekä muistoesineiden myyntiä ja muuta tarkoituksensa toteuttamiseen liittyvää taloudellista toimintaa.

Toimintansa tukemiseksi liitto voi toimeenpanna rahankeräyksiä ja arpajaisia, ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, harjoittaa välittömästi tarkoituksensa toteuttamiseen liittyvää muuta varainhankintaa sekä omistaa kiinteää ja irtainta omaisuutta.

5 § Jäsenet

Liiton varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä Suomessa toimiva:

- oikeuskelpoinen diabetesyhdistys;
- diabeteksen hoidon tai tutkimuksen kehittämiseksi ja edistämiseksi toimiva oikeuskelpoinen ammatillinen yhdistys; ja
- muu oikeuskelpoinen yhdistys, jonka toiminnan tarkoituksiin liittyy diabeetikkojen asian edistäminen.

Varsinaisen jäsenen jäsenhakemukseen on liitettävä yhdistyksen säännöt, joista ilmenee yhdistyksen tarkoitus ja toimialue. Varsinainen jäsen hyväksyy liiton säännöt sekä sitoutuu toteuttamaan liiton tarkoitusta ja noudattamaan liiton toimintaperiaatteita. Liiton varsinaista jäsentä kutsutaan jäsenyhdistykseksi.

Liitto voi periä jäsenmaksut jäsenyhdistystensä puolesta ja voi ylläpitää jäsenyhdistystensä jäsenluetteloa ja jäsenrekisteritietoja.

Liiton kannattajajäseneksi voidaan hyväksyä oikeuskelpoinen yhdistys, muu yhteisö ja säätiö sekä ihminen, joka haluaa tukea liiton toimintaa.

Liiton hallitus hyväksyy liiton jäsenet.

Kunniajäseneksi ja kunniapuheenjohtajaksi kutsumisesta päättää liittokokous.

Jäsen voi erota ilmoittamalla siitä kirjallisesti liiton hallitukselle tai puheenjohtajalle. Jäsen voi myös erota ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Eroava jäsen on velvollinen suorittamaan kulumassa olevan kalenterivuoden ja aiemmat erääntyneet jäsenmaksut.

Liiton hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyslaissa määrätyillä perusteilla tai jos jäsen toimii liiton tarkoituksen tai sääntöjen vastaisesti taikka on toiminnallaan vahingoittanut liittoa.

Liiton hallitus voi katsoa jäsenen eronneeksi, mikäli jäsen ei ole suorittanut edellisen kalenterivuoden tai aiemmin erääntyntä jäsenmaksuaan.

6 § Jäsenten aloitteet

Liiton jäsen voi tehdä liitolle kirjallisen aloitteen liiton tarkoitukseen, toimintamuotoihin ja toimintaan liittyvistä asioista. Liiton hallituksen tai liiton toimiston on vastattava aloitteeseen kolmen (3) kuukauden kuluessa aloitteen toimittamisesta liitolle, paitsi jos hallitus on päättänyt siirtää aloitteen käsittelyn liittokokoukselle. Tällöin aloite on käsiteltävä seuraavassa liittokokouksessa, jonka käsiteltäväksi aloite voidaan viedä näiden sääntöjen mukaisesti.

Asiasta, jonka liiton jäsen haluaa saada käsiteltäväksi varsinaisessa liittokokouksessa, on tehtävä kirjallinen aloite liiton hallitukselle ennen kokousvuoden helmikuun 1. päivää.

7 § Pääösvalta

Varsinaiset jäsenet käyttävät liiton päätösvaltaa liittokokouksessa.

Liiton toimeenpanovaltaa käyttää hallitus, jonka on huolellisesti hoidettava liiton asioita.

8 § Liittokokous

Varsinainen liittokokous pidetään vuosittain huhti-toukokuussa hallituksen määräämänä aikana.

Ylimääräinen liittokokous pidetään, kun liittokokous niin päättää tai hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kolmasosa liiton varsinaisista jäsenistä tätä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Ylimääräinen kokous on pidettävä kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa sitä koskevan vaatimuksen esittämisestä.

Kirjallinen kutsu varsinaiseen ja ylimääräiseen liittokokoukseen on lähetettävä jäsenille vähintään neljä viikkoa ennen kokousta postitettuihin kirjeisiin tai sähköpostitse taikka muutoin tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla jäsenen liitolle ilmoittamaan yhteystietoon. Kokouskutsu voidaan lisäksi julkaista liiton internetsivustolla.

Hallituksen on lähetettävä postitse, sähköpostilla tai muutoin tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla jäsenen liitolle ilmoittamaan yhteystietoon liittokokouksen esityslista siihen liittyvine esityksineen viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Esityslista ja esitykset voidaan lisäksi julkaista liiton internetsivustolla.

Liittokokoukseen voi, hallituksen niin päättäessä, osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Liittokokous voidaan järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että liittokokoukseen voi osallistua tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla.

Liittokokouksessa kullakin jäsenyhdistyksellä on yksi ääni kutakin alkavaa 250 henkilöjäsentään kohden 2000 henkilöjäseneseen asti ja sen jälkeen yksi ääni kutakin alkavaa 500 henkilöjäsentä kohti. Jäsenyhdistyksen äänet lasketaan sen edellisen kalenterivuoden viimeisen päivän jäsenluettelon mukaisesta henkilöjäsenmäärästä.

Jäsenyhdistyksen ääniä voi liittokokouksessa käyttää yksi tai useampi jäsenyhdistyksen valtuuttama edustaja. Jäsenyhdistys voi valtuuttaa edustajansa käyttämään yhtä tai useampaa kokonaista ääntä. Liittokokoukseen jäsenyhdistys voi valtuuttaa enintään niin monta edustajaa kuin sillä on kokonaisia ääniä.

Kannattajajäsenellä ei ole äänioikeutta liittokokouksessa. Kannattajajäsenelle voidaan myöntää läsnäolo-oikeus liittokokouksessa.

Kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta, liittokokouksessa.

Päätökset tehdään asiakysymyksissä ehdottomalla ääntenenemmistöllä, mikäli näissä säännöissä ei toisin määrätä. Äänestykset toteutetaan avoimella äänestystavalla. Äänten mennessä tasan, ratkaisee asian kokouksen puheenjohtajan ilmoittama kanta.

Päätökset tehdään vaaleissa käyttäen enemmistövaalitapaa. Eniten ääniä saaneet ehdokkaat tulevat valituiksi. Jos valittavia on vain yksi, on ehdokkaan saatava ehdoton äänten enemmistö tullakseen valituksi. Mikäli ensimmäisessä äänestyksessä kukaan ehdokkaista ei saa ehdotonta ääntenenemmistöä, suoritetaan toinen äänestys kahden eniten ääniä ensimmäisessä äänestyksessä saaneen ehdokkaan välillä. Äänten mennessä tasan, vaalin ratkaisee arpa.

Vähintään kymmenen (10) äänivaltaisen kokousedustajan vaatimuksesta vaali on suoritettava suljetuin äänestyslipuin tai liittokokouksessa käytössä olevalla äänestys- ja vaalijärjestelmällä taikka näiden yhdistelmällä siten, että vaalissa annettua ääntä, tyhjää ääntä tai hylättyä ääntä ei yhdistetä äänen antaneeseen kokousedustajaan.

9 § Varsinainen liittokokous

Varsinaisessa liittokokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri sekä kaksi ääntenlaskijaa ja pöytäkirjantarkastajaa;
- 2) esitetään ja käsitellään hallituksen vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus edelliseltä tilikaudelta;
- 3) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta;
- 4) päätetään vastuuvapauden myöntämisestä;
- 5) määrätään jäsenmaksut ja kannatusjäsenmaksut sekä niiden erääntymisajat seuraavalle kalenterivuodelle;
- 6) päätetään liiton luottamushenkilöille maksettavien palkkioiden ja kulujen korvaamisen perusteista;
- 7) hyväksytään toimintasuunnitelman ja talousarvion perusteet seuraavalle toimintakaudelle hallituksen valmistelun pohjaksi;
- 8) valitaan tarvittaessa hallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan liiton puheenjohtajaksi;
- 9) valitaan tarvittaessa hallituksen muut jäsenet sekä tarvittaessa täydennetään hallituksen jäseniä;
- 10) valitaan tarvittaessa tilintarkastusyhteisö tai tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tarkastamaan kolmen seuraavan tilikauden kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto;
- 11) valitaan tarvittaessa vaalivaliokunta, sen puheenjohtaja ja muut jäsenet sekä tarvittaessa täydennetään vaalivaliokuntaa;
- 12) käsitellään tarvittaessa aloitteet; ja
- 13) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

10 § Vaalivaliokunta

Vaalien valmistelua varten liittokokous asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan vaalivaliokunnan, joka tekee valittavista henkilöistä liittokokoukselle ehdotuksen.

Vaalivaliokunnan tehtävänä on tehdä liittokokoukselle ehdotus liiton puheenjohtajan, hallituksen jäsenten ja vaalivaliokunnan jäsenten sekä tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valitsemisesta.

Liittokokous ja hallitus voivat antaa vaalivaliokunnalle myös muita liittokokoukselle valmisteltavia tehtäviä.

Vaalivaliokuntaan valitaan puheenjohtaja sekä vähintään neljä (4) ja enintään kuusi (6) muuta jäsentä. Vaalivaliokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

11 § Järjestöpäivät

Liiton jäsenten järjestöpäivät voidaan pitää liittokokouksen yhteydessä tai hallituksen määräämänä muuna ajankohtana.

Järjestöpäivien tavoitteena on innostaa yhdistystoimijoita ja kehittää yleistä yhdistystoimintaa sekä jäsenyhdistysten ja liiton toimintaa. Järjestöpäivien tarkoituksena on lisätä jäsenyhdistysten välistä ja liiton kanssa tehtävää yhteistyötä ja muuta yhdistysyhteistyötä. Järjestöpäivillä voidaan myös käsitellä jäsenyhdistysten ja liiton toimintaympäristöön liittyviä ajankohtaisia asioita.

12 § Hallitus

Liiton hallitukseen kuuluvat jäseninä puheenjohtaja ja kymmenen (10) muuta jäsentä. Hallitus valitsee toimikaudekseen keskuudestaan 1-2 varapuheenjohtajaa.

Hallituksen jäsenet pyritään valitsemaan siten, että sen kokoonpanossa tulee otetuksi huomioon liiton toiminnan kannalta välttämätön lääketieteellinen ja muu terveydenhoidollinen asiantuntemus ja että jäsenet edustavat monipuolisesti diabeetikoita, liiton jäsenyhdistysten henkilöjäsenistöä ja liiton toiminnassa tarpeellista osaamista.

Hallituksen puheenjohtajan ja muiden jäsenten toimikausi on kolme (3) vuotta ja se alkaa valinnan tehneen varsinaisen liittokokouksen päättyessä ja se päättyy kolmen vuoden kuluttua pidettävään varsinaiseen liittokokoukseen.

Sama henkilö voidaan valita hallituksessa samaan tehtävään enintään kahdeksi (2) peräkkäiseksi toimikaudeksi. Jos liiton puheenjohtaja tai hallituksen muu jäsen on valittu tehtävään ensimmäisen kerran kesken toimikauden, hänet voidaan tämän jälkeen valita vielä samaan tehtävään enintään kahdeksi täydeksi toimikaudeksi.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet hallituksen jäsenistä osallistuu päätöksentekoon. Päätöstä ei saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

13 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä liittokokouksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava liiton asioita.

Hallituksen on huolehdittava siitä, että liiton kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito sekä sisäinen valvonta on luotettavalla tavalla järjestetty.

Hallitus edustaa liittoa.

Lisäksi hallituksen tehtävänä on:

- 1) päättää liiton strategisesta suunnittelusta, toiminnasta ja taloudesta sekä raporttoimisesta liittokokoukselle;
- 2) päättää liiton jäsenten hyväksymisestä ja erottamisesta;
- 3) vastata liittokokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
- 4) hyväksyä kunkin kalenterivuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio liiton kokouksen

linjausten mukaisina;

4) asettaa tarpeelliseksi katsomansa toimikunnat ja työryhmät;

5) ottaa toimeen ja siitä vapauttaa toiminnanjohtaja ja liiton johtavat toimihenkilöt;

6) hyväksyä liiton hallinto- ja taloussääntö sekä muut liiton operatiivista toimintaa ohjaavat toimintaohjeet;

7) päättää liiton omaisuuden hankkimisesta, myymisestä, vaihtamisesta tai kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; ja

8) päättää rahastojen perustamisesta ja purkamisesta

14 § Toiminnanjohtajan tehtävät

Toiminnanjohtajan tehtävänä on johtaa liiton päivittäistä hallintoa sekä

1) johtaa liiton toimistoa;

2) valmistella liittokokouksissa ja hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat sekä vastata päätösten toimeenpanosta ja niistä tiedottamisesta;

3) palkata ja erottaa liiton toimihenkilöt sekä päättää heidän työsuhteidensa ehdoista liiton hallinto- ja taloussäännön mukaisesti;

4) huolehtia hallituksen ohjeiden sekä liiton johto- ja taloussäännön mukaisesti liiton taloudesta ja omaisuuden hoidosta;

5) johtaa liiton johtoryhmää; ja

6) hoitaa hallituksen määräämät muut tehtävät.

15 § Liiton nimen kirjoittaminen

Liiton nimen kirjoittavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja hallituksen määräämä henkilö tai määräämät henkilöt, aina kaksi yhdessä. Hallitus voi määrätä nimeämänsä henkilön kirjoittamaan liiton nimen yksin.

16 § Liiton toiminta- ja tilikausi

Liiton toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi.

17 § Sääntöjen muuttaminen

Näiden sääntöjen muuttamisesta päättää liittokokous.

Sääntöjen muuttaminen on mainittava kokouskutsussa ja päätös on tehtävä vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä äänestyksessä annetuista äänistä.

18 § Liiton purkautuminen tai lakkauttaminen

Päätös liiton purkautumisesta on tehtävä liittokokouksessa ja siitä on mainittava kokouskutsussa.

Liiton purkamisesta on päätettävä kahdessa peräkkäisessä liittokokouksessa, joiden välillä tulee olla vähintään kolmekymmentä (30) päivää ja siihen vaaditaan kummassakin kokouksessa vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistö annetuista äänistä.

Liiton purkautuessa tai jos se lakkautetaan, sen varat luovutetaan liiton tarkoituksen toteuttamista jatkavalle yhteisölle tai jos tällaista ei ole, niin Diabetestutkimussäätiölle tai muutoin käytettäväksi diabeteksen tutkimustyöhön.